Gemeente Hengelo

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Hengelo

Nr. 413035

3 september 2026

Beleidsregels brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen gemeente Hengelo 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hengelo;
gelet op de artikelen 2.21 van de Wet hersteloperatie toeslagen en 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht;

besluit vast te stellen:

Beleidsregels brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen gemeente Hengelo 2026

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
- bedreigende situatie: gedwongen woningontruiming, beëindiging van de levering van gas, elektriciteit, stadsverwarming of water, gedwongen beëindiging van de zorgverzekering, ernstig belemmerende psychische omstandigheden of een soortgelijke acute crisissituatie
- brede ondersteuning: het tijdelijk en toekomstgericht helpen van de aanvrager om een nieuwe start te maken na de toeslagenproblematiek. Dit gebeurt door ondersteuning op vijf leefgebieden zoals genoemd in artikel 2.21, eerste lid van de wet: financiën, gezin, werk, wonen en zorg
- college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hengelo
- gezin: gezin als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder c, van de Participatiewet waarbij onder het kind ook het thuiswonende kind of pleegkind van achttien jaar of ouder valt van de persoon, bedoeld in artikel 2.21, eerste lid van de wet of hun partner
- hulpvraag: formulering van de behoefte aan brede ondersteuning dat passend is om de doelstellingen, genoemd in artikel 2, tweede lid, te kunnen bereiken
- inwoner: degene die als ingezetene in de basisregistratie personen van gemeente Hengelo ingeschreven is
- kindregeling: herstelregeling op grond van afdeling 2.2 van de wet waarmee een tegemoetkoming en brede ondersteuning wordt geboden aan kinderen van gedupeerde ouders
- leefgebieden: de vijf leefgebieden, genoemd in artikel 2.21, eerste lid, van de wet, zijnde financiën, gezin, werk, wonen en zorg; reguliere ondersteuning: andere gemeentelijke ondersteuning binnen het sociaal domein dan brede ondersteuning
- toekennen: verlenen van de aanspraak op een voorziening
- UHT: Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen
- verstrekken: feitelijk verschaffen van een toegekende voorziening
- voorziening: materiële voorziening als bedoeld in artikel 13 of immateriële voorziening als bedoeld in artikel 14
- wet: Wet hersteloperatie toeslagen

HOOFDSTUK 2. DOEL, UITZONDERINGEN EN DOELGROEP BREDE ONDERSTEUNING

Artikel 2. Doel van de brede ondersteuning

1. De brede ondersteuning is gericht op:
   a. het ondersteunen van de aanvrager bij het maken van een nieuwe start in het kader van herstel als bedoeld in artikel 2.21, vierde lid, van de wet en
   b. het bijdragen aan het herstel van vertrouwen van de aanvrager in de overheid

2. De doelstellingen van de brede ondersteuning op de leefgebieden die de aanvrager in staat moet stellen een nieuwe start te maken zijn:
   a. financiën: in staat zijn om een financieel gezonde huishouding te voeren
   b. gezin: samenleven en opgroeien in een veilige omgeving waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen
   c. werk: minimaal de beschikking hebben over een startkwalificatie of duurzaam kunnen participeren in een arbeidsproces
   d. wonen: een veilige en betaalbare plek om te wonen en
   e. zorg: welzijn vanuit lichamelijke en geestelijke gezondheid.

Artikel 3. Uitzonderingen brede ondersteuning

Geen onderdeel van de brede ondersteuning zijn:

a. vormen van algemene inkomensaanvulling of inkomensondersteuning
b. ondersteuning op andere leefgebieden dan bedoeld in artikel 1
c. vergoeding van schade als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, van de wet
d. vergoeding van schulden, tenzij het gaat om vergoeding van betalingsachterstanden in een bedreigende situatie en onder de voorwaarde dat er ook aanvullende voorzieningen worden ingezet om herhaling van een bedreigende situatie te voorkomen
e. ondersteuning die primair is gericht op het terugbrengen van de gedupeerde in de situatie zoals die bestond vóór de toeslagenaffaire of vóór de aanvraag van brede ondersteuning, en die geen bijdrage levert aan het toekomstgericht versterken van de zelfredzaamheid, stabiliteit of het perspectief van de gedupeerde
f. kosten voor voorzieningen die zijn gemaakt voordat een aanvraag is ingediend tenzij sprake was van een bedreigende situatie of
g. kosten voor een advocaat bij het ontvangen van vergoeding van schade als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, van de wet.

Artikel 4. Doelgroep brede ondersteuning

1. Het college verleent toegang tot brede ondersteuning aan inwoners die onder de personenkring van artikel 2.21, eerste en tweede lid, van de wet vallen en die niet eerder met brede ondersteuning een nieuwe start hebben kunnen maken.
2. Het college verleent ook brede ondersteuning aan het gezin van de aanvrager die op grond van het eerste lid is toegelaten tot de brede ondersteuning. De samenstelling van het gezin op het moment van de aanvraag is leidend.
3. Het college kan ook toegang tot brede ondersteuning verlenen aan een aanvrager die valt onder de personenkring van artikel 2.21, eerste en tweede lid, van de wet, maar geen inwoner is als sprake is van een verhuizing, detentie of andere bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 2.21, derde lid, van de wet. De aanvrager wordt in dat geval gelijkgesteld met een inwoner.
4. Bij toepassing van het derde lid vindt over de verlening van toegang tot brede ondersteuning overleg plaats met de aanvrager en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar deze aanvrager inwoner is.

Artikel 5. Brede ondersteuning voor een minderjarige

Het college verleent toegang tot brede ondersteuning aan een minderjarige die in aanmerking komt voor de kindregeling als deze:

a. jonger is dan zestien jaar en onder het gezag van een inwoner staat
b. jonger is dan zestien jaar en feitelijk verblijft bij een inwoner die één van de gezaghebbers is of
c. zestien jaar of ouder is en zelf inwoner is.

HOOFDSTUK 3. AANVRAAG, EERSTE GESPREK EN VASTSTELLING HULPVRAAG

Artikel 6. Aanmelden brede ondersteuning

1. Een verzoek tot toegang tot brede ondersteuning aan het college kan schriftelijk, digitaal of mondeling worden ingediend.
2. Het college stelt via de UHT vast of de inwoner behoort tot de in artikel 4, eerste lid, genoemde doelgroep en daarmee in aanmerking komt voor brede ondersteuning.
3. Indien een inwoner bij de UHT heeft aangegeven in aanmerking te willen komen voor brede ondersteuning, ontvangt het college de contactgegevens van de inwoner via het gegevensportaal van de UHT. De datum van ontvangst van de gegevens via het gegevensportaal van de UHT wordt gelijkgesteld met het indienen van het verzoek.

Artikel 7. Eerste gesprek en vaststelling hulpvraag

1. Nadat een aanmelding brede ondersteuning bij het college is ingediend, nodigt het college de aanmelder binnen acht weken uit voor een eerste gesprek.
2. De aanmelder bepaalt of het eerste gesprek op locatie plaatsvindt of bij de aanmelder thuis.
3. Tijdens het eerste gesprek wordt samen met de aanmelder, aan de hand van de doelstellingen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, de situatie op de leefgebieden op het moment van de aanvraag vastgesteld en wordt gezamenlijk bepaald wat diens hulpvraag is.
4. De datum van het eerste gesprek wordt aangemerkt als de datum van indienen van de formele aanvraag.

HOOFDSTUK 4. BESLUIT OP DE AANVRAAG EN PLAN VAN AANPAK

Artikel 8. Besluit op de aanvraag

1. Het college zorgt dat de aanvrager acht weken na het eerste gesprek een beschikking ontvangt. De beschikking bevat:
   a. een verlening van toegang tot brede ondersteuning met een plan van aanpak dat minstens op hoofdlijnen is vastgesteld of
   b. een gemotiveerde weigering van de toegang tot brede ondersteuning.

2. Het college kan de termijn uit het eerste lid voor het opstellen van een plan van aanpak met acht weken verlengen.

Artikel 9. Het opstellen van het plan van aanpak

1. Het college stelt samen met de aanvrager het plan van aanpak op. Daarbij vormt de situatie van de aanvrager op het moment van de aanvraag en de hulpvraag het startpunt.
2. In het plan van aanpak wordt vastgelegd:
   a. hoe stapsgewijs en integraal naar de doelstellingen voor het maken van een nieuwe start door de aanvrager op de leefgebieden wordt toegewerkt en
   b. welke voorzieningen worden toegekend om de aanvrager op passende, adequate en duurzame wijze in staat te stellen deze doelstellingen te bereiken.

3. Op basis van de gesprekken bepaalt het college welke ondersteuning passend is. Zij doet dit vanuit ruimhartigheid en het leidende principe dat de ondersteuning moet leiden tot duurzaam herstel en een nieuwe start.
4. Het college kan aanvullend op de ondersteuning een vergoeding van goederen verstrekken mits dit een bijdrage levert aan de te behalen doelen en gemotiveerd is opgenomen in het plan van aanpak.

Artikel 10. Aanvullend schuldhulpverleningsaanbod jongeren

1. Het plan van aanpak bevat een aanvullend schuldhulpverleningsaanbod, zoals bedoeld in artikel 3, vierde lid, van de Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021, als de aanvrager:
   a. achttien jaar of ouder is
   b. in aanmerking komt voor de kindregeling
   c. naar het oordeel van het college in een problematische schuldsituatie zit en
   d. diens aanvraag heeft ingediend binnen de termijn, bedoeld in artikel 3, vierde lid, Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021.

2. Het college begeleidt de aanvrager bij het inzichtelijk maken van diens financiële situatie.

Artikel 11. Het wijzigen van het plan van aanpak

1. Het college kan tot twee jaar na het eerste gesprek het plan van aanpak in samenspraak met de aanvrager aanvullen of nieuwe of andere voorzieningen toekennen. Bij materiële voorzieningen is deze termijn beperkt tot zes maanden na het eerste gesprek.
2. Een aanvrager kan een verzoek indienen het plan van aanpak te wijzigen. Het college neemt binnen acht weken een beslissing.
3. Als de aanvrager het college verzoekt een aanvullende voorziening toe te kennen, toetst het college dit verzoek aan de artikelen 12, tweede lid, 13 en 14.
4. De in het plan van aanpak vastgestelde doelstellingen wijzigt het college niet, tenzij zich gedurende de uitvoering van het plan van aanpak nieuwe feiten en omstandigheden voordoen die wijziging noodzakelijk maken.

HOOFDSTUK 5. TOEKENNEN EN VERSTREKKEN VAN VOORZIENINGEN

Artikel 12. Voorzieningen

1. Het college verstrekt aan de aanvrager bij beschikking de immateriële en materiële voorzieningen die het college, mede op basis van het plan van aanpak, besluit toe te kennen.
2. Bij het toekennen van de voorzieningen houdt het college onder andere rekening met:
   a. de vaardigheden van de aanvrager
   b. de draagkracht en financiële armslag van de aanvrager
   c. de omvang en de samenstelling van het huishouden van de aanvrager
   d. het duurzame karakter van de voorziening en

e. de wijze waarop de voorziening de aanvrager in staat stelt om de doelstellingen uit het plan van aanpak te bereiken.

Artikel 13. Materiële voorzieningen

1. Een materiële voorziening is een zaak die aantoonbaar noodzakelijk is om belemmeringen van de aanvrager bij het bereiken van de doelstellingen uit het plan van aanpak weg te nemen of te beperken.
2. Het college kan materiële voorzieningen tot zes maanden na het eerste gesprek toekennen. De feitelijke verstrekking van voorzieningen kan na deze periode nog plaatsvinden.
3. Materiële vergoeding wordt vastgesteld op basis van de richtbedragen uit de Nibud Prijzengids.
4. Voor gebruikelijke huishoudelijke of persoonlijke goederen die niet in de NIBUD-normen voorkomen, maar aantoonbaar noodzakelijk zijn voor het behalen van de doelstellingen uit het plan van aanpak, kan het college een vergoeding verstrekken op basis van de gemiddelde marktprijs van een standaardmodel. De vergoeding wordt gebaseerd op de laagste prijs van tenminste twee offertes. Indien het college van oordeel is dat deze offertes onvoldoende basis bieden voor een zorgvuldige beoordeling, kan het verzoeken om een derde offerte. Het college beoordeelt vervolgens of de ingediende offertes een gedegen onderbouwing vormen voor de toekenning.
5. Voor elk goed wordt eenmalig een vergoeding verstrekt.

Artikel 14. Immateriële voorzieningen

1. Een immateriële voorziening is een vorm van hulpverlening of een dienst die nodig en passend is voor de ontwikkeling van kennis, kunde, vaardigheden of andere competenties van de aanvrager, voor het bereiken van de doelstellingen uit het plan van aanpak.
2. Het college kan immateriële voorzieningen tot twee jaar na het eerste gesprek toekennen. De feitelijke verstrekking van voorzieningen kan na deze periode nog plaatsvinden.

Artikel 15. Medewerking aanvrager

Het college kan, voordat de voorziening wordt toegekend via het plan van aanpak, de aanvrager om medewerking vragen om te kunnen bepalen of een beoogde voorziening aan de artikelen 12, tweede lid, 13 en 14 voldoet.

Artikel 16. Weigeren voorzieningen

Het college weigert het toekennen van een voorziening als:

a. de gevraagde voorziening al vóór het eerste gesprek is gerealiseerd of geaccepteerd, tenzij er na het indienen van de aanvraag maar vóór het eerste gesprek sprake was van een bedreigende situatie waarvoor de voorziening noodzakelijk was
b. de voorziening niet aan de artikelen 12, tweede lid, 13 en 14 voldoet of
c. de aanvrager niet de medewerking, bedoeld in artikel 15, heeft verleend en het college daardoor niet kan vaststellen of de beoogde voorziening aan de artikelen 12, tweede lid, 13 en 14 voldoet.

HOOFDSTUK 6. BEËINDIGING BREDE ONDERSTEUNING EN OVERDRACHT

Artikel 17. Beëindiging van de brede ondersteuning

1. In aanvulling op artikel 2.21, lid 4 sub b en lid 6, van de wet eindigt de brede ondersteuning als de aanvrager:
   a. om beëindiging van de brede ondersteuning verzoekt of
   b. na herhaald verzoek binnen een redelijk termijn geen gebruik maakt van de brede ondersteuning. Hiervan is sprake indien het college de aanvrager tweemaal heeft verzocht om binnen twee weken te reageren of medewerking te verlenen op een handeling die is gericht op het tot stand brengen of uitvoeren van de brede ondersteuning. Na het ongebruikt verstrijken van de herhaalde termijn kan het college op basis van de beschikbare informatie beschikken of het dossier sluiten.
2. De aanvrager kan schriftelijk (per post of digitaal) een verzoek indienen bij het college om de brede ondersteuning te beëindigen.
3. Het college nodigt de aanvrager acht weken voor het einde van de brede ondersteuning uit voor een gesprek om de actuele situatie van de aanvrager op de leefgebieden te bespreken. Deze uitnodiging blijft achterwege voor zover de beëindiging voortvloeit uit artikel 2.21, lid 4 sub b en lid 6 van de wet. In die gevallen wordt de aanvrager zo spoedig mogelijk schriftelijk geïnformeerd.

Artikel 18. Overdracht van hulpverlening

Als de aanvrager bij de beëindiging van de brede ondersteuning de doelstellingen uit het plan van aanpak niet heeft bereikt en het plan van aanpak niet expliciet in een overdracht naar reguliere onder-

steuning voorziet, dan zorgt het college in samenspraak met de aanvrager alsnog voor een warme overdracht vanuit de brede ondersteuning.

Artikel 19. Hardheidsclausule
Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze beleidsregels, indien strikte toepassing ervan zou leiden tot een onevenredige benadeling van een belanghebbende of tot een uitkomst die kennelijk onredelijk is.

HOOFDSTUK 6. SLOTBEPALINGEN

Artikel 20. Klachten
Het college behandelt klachten van de in deze beleidsregels betrokken doelgroep die betrekking hebben op de wijze van de ondersteuning bij de hulpvragen en aanvragen als bedoeld in deze verordening, overeenkomstig de bepalingen van de Procedureregeling Klachtbehandeling gemeente Hengelo.

Artikel 21. Inwerkingtreding
Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking.

Artikel 22. Citeertitel
Deze beleidsregels worden aangehaald als **Beleidsregels brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen** gemeente Hengelo 2026.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

1. Toelichting

Algemeen
Bij een zeer groot aantal ouders is tussen 2005 en 2019 onterecht de kinderopvangtoeslag stopgezet door de Belastingdienst en teruggevorderd. Dat heeft voor die ouders, hun gezinnen, ex-toeslagpartners en nabestaanden enorme gevolgen gehad. Deze ouders, hun gezinnen, ex-toeslagpartners en nabestaanden is daardoor ernstig onrecht aangedaan.

(Gedupeerde) ouders hebben vaak meer nodig dan alleen financieel herstel. Zij kunnen nog dagelijks gevolgen ondervinden van de manier waarop de terugvordering van de kinderopvangtoeslag plaatsvond. Gedupeerden hebben recht op begrip, erkenning en ondersteuning. Zij hebben bijvoorbeeld ondersteuning nodig bij het vinden van passend werk, het oplossen van schulden of begeleiding bij gezondheidsproblemen. Gemeenten spelen hierbij een belangrijke rol, omdat zij dicht bij hun inwoners staan en beschikken over ruime ervaring in het sociaal domein.

Om die reden is in de Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) geregeld dat het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) bevoegd is om brede ondersteuning te bieden aan personen die zijn getroffen door de toeslagenproblematiek.

Voor aanvragers van kinderopvangtoeslag die zich hebben aangemeld bij de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT), kan de brede ondersteuning starten vanaf het moment van aanmelding. Deze werkwijze vloeide voort uit de wens van het kabinet om aan het begin van de hersteloperatie ouders, los van de duur van het beoordelingsproces, tijdig bij te staan om zo erger te voorkomen. Indien uit de Integrale Beoordeling (IB) blijkt dat een aanvrager kinderopvangtoeslag die zich bij UHT heeft gemeld, niet als gedupeerde ouder wordt erkend, komt deze persoon niet langer in aanmerking voor brede ondersteuning. In dat geval wordt de ondersteuning beëindigd. Het indienen van bezwaar tegen de beoordeling door UHT heeft geen opschortende werking op de beëindiging van de brede ondersteuning. Met andere woorden: als iemand na afronding van de IB als niet-gedupeerd is beoordeeld door UHT, dan stopt het recht op de brede ondersteuning, ook als deze persoon tegen dat besluit in bezwaar gaat.

Ex-toeslagpartners, kinderen en nabestaanden kunnen na erkenning door de UHT terecht bij de gemeente voor de brede ondersteuning. Het college verifieert bij UHT of de inwoner recht heeft op brede ondersteuning.

Maken van een nieuwe start

Op grond van de Wht biedt het college brede ondersteuning aan gedupeerde ouders, ex-toeslagenpartners, kinderen, nabestaanden en hun gezinnen. Het doel van de brede ondersteuning is dat het gedupeerden in staat stelt een nieuwe start te maken na de toeslagenproblematiek. De brede ondersteuning draagt bij aan het herstel van vertrouwen van de gedupeerden in de overheid.

Waar het financiële herstel, uitgevoerd door de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT), zich richt op wat er is gebeurd in het verleden, kijkt de gemeente met brede ondersteuning juist vooruit. De brede ondersteuning is tijdelijk en toekomstgericht. Met de brede ondersteuning wordt de gedupeerde in staat gesteld een stap vooruit te zetten, grip op het leven te krijgen en perspectief te vinden. Zij moeten de draad van hun leven weer kunnen oppakken. Wat daarvoor nodig is, verschilt per persoon.

Het faciliteren van een nieuwe start staat centraal in de brede ondersteuning. Hiermee is 'de nieuwe start' een paraplubegrip. De nieuwe start is gekoppeld aan doelstellingen die verband houden met de vijf leefgebieden die in artikel 2.21, eerste lid, van de Wht zijn genoemd. Dit betreft financiën, gezin, werk, wonen en zorg. Met de geboden ondersteuning, welke altijd gericht is op het behalen van de doelstellingen, krijgen ouders en kinderen de mogelijkheid om vaardigheden te ontwikkelen, kennis op te doen en hulp te krijgen om zo de doelstellingen op de vijf leefgebieden te kunnen behalen.

Bieden van maatwerk
Brede ondersteuning is daarmee maatwerk. Dit stelt de gemeente in staat om, binnen de situatie van de gedupeerde, adequate en duurzame ondersteuning in te zetten en zo in samenhang op alle vijf de leefgebieden passende ondersteuning te bieden. De individuele situatie van de gedupeerde en het gezin op het moment van de aanvraag is hierbij het uitgangspunt. Inherent aan het hanteren van dit uitgangspunt en het bieden van maatwerk is dat er bepaalde verschillen in ondersteuning bestaan. Ook tussen gemeenten onderling. De situatie en de behoefte van iedere gedupeerde is anders en hiermee ook de hulpverlening die wordt geboden.

Ruimhartigheid binnen de brede ondersteuning
De vijf leefgebieden die in artikel 2.21, eerste lid, van de Wht zijn genoemd sluiten aan bij de reguliere ondersteuning die gemeenten bieden aan inwoners. Ook de doelstellingen waar de gemeente samen met de gedupeerde naartoe werkt, komen overeen met die in het sociaal domein. Waar de reguliere dienstverlening van gemeenten in het sociaal domein echter is ingericht als sociaal vangnet, biedt de brede ondersteuning gemeenten de ruimte om de hulpverlening in te zetten die nodig is om gedupeerden toekomstperspectief te bieden. Alle inwoners die vallen binnen de personenkring van artikel 2.21, eerste lid, van de Wht hebben toegang tot de brede ondersteuning en kunnen deze dus aanvragen.

Brede ondersteuning is niet gericht op financieel herstel en biedt geen compensatie voor schade uit het verleden. Het maken van een nieuwe start in de toekomst staat centraal. Tegen die achtergrond is de brede ondersteuning ruimhartig. Dit betekent dat er geen aanvullende kaders of toetsen zijn verbonden aan de toegang tot de brede ondersteuning, dat de meest adequate en duurzame hulp wordt ingezet en dat dit zo snel mogelijk gebeurt. Aanvragers kunnen de draad van hun leven dan ook zo snel als mogelijk oppakken.

Het plan van aanpak als basis voor de ingezette hulp
Om te bepalen wat er op de leefgebieden nodig is, brengt het college samen met de aanvrager de situatie van de aanvrager in kaart. Dit is de situatie op het moment van de aanvraag.

Vervolgens wordt gezamenlijk, aan de hand van de algemene doelstellingen die voor de vijf leefgebieden zijn geformuleerd, de hulpvraag van de aanvrager en eventueel diens gezin vastgesteld. Op basis van die hulpvraag wordt het plan van aanpak opgesteld. In het plan van aanpak wordt gemotiveerd toegelicht hoe stapsgewijs en integraal naar welke doelstellingen wordt toegewerkt om een nieuwe start te kunnen maken. En waarom welke voorzieningen worden toegekend om de aanvrager uiteindelijk op adequate en duurzame wijze in staat te kunnen stellen deze doelstellingen te bereiken.

Het is voor het aanbod van brede ondersteuning niet leidend of benodigde ondersteuning het gevolg is van de invordering van de kinderopvangtoeslag. Het uitgangspunt is met elkaar vast te stellen welke ondersteuning het best passend en nodig is om de doelstellingen te kunnen behalen.

Verhouding reguliere dienstverlening
De inzet van de ondersteuning is gericht op de doelstellingen die gemeenten ook hanteren vanuit de reguliere dienstverlening binnen het sociaal domein. Waar de reguliere dienstverlening is ingericht als sociaal vangnet, is de brede ondersteuning echter gericht op het bevorderen van een nieuwe start in het kader van herstel. Middels maatwerk kan de meest adequate hulp worden ingezet die nodig wordt bevonden, zonder de kaderstelling die gemeenten vanuit het reguliere sociale domein hanteren. Hoewel er duidelijke verschillen zitten tussen de doelstellingen en voorwaarden van de reguliere ondersteuning in het sociaal domein en de brede ondersteuning in de hersteloperatie toeslagen, sluiten deze werkwijzen

wel op elkaar aan. Veel van de reguliere kennis en hulpverlening die gemeenten inzetten voor al hun inwoners is passend voor het bevorderen van een nieuwe start. Deze voorzieningen kunnen dus ook worden ingezet via het plan van aanpak aan rechthebbenden van de brede ondersteuning. Denk hierbij aan de ondersteuning bij het oplossen en in balans krijgen en houden van financiën zoals vanuit afdelingen schuldhulpverlening en gezinscoaching vanuit het maatschappelijk werkveld.

Invloed ontvangen voorzieningen op bijstandsuitkering
Materiële voorzieningen vanuit de brede ondersteuning kunnen worden beschouwd als middelen in de zin van de Participatiewet. Op grond van artikel 31, tweede lid onderdeel m van de Participatiewet heeft het college de bevoegdheid om deze middelen uit te zonderen bij de beoordeling van het recht op bijstand. In circulaire 2024-2 heeft de toenmalige Minister van Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen gemeenten opgeroepen om in dergelijke bijzondere situaties gebruik te maken van deze mogelijkheid en de middelen uit de brede ondersteuning buiten beschouwing te laten. In het verlengde daarvan is het uitgangspunt dat de toekenning van voorzieningen als onderdeel van de brede ondersteuning niet van invloed is op de voorzieningen die een aanvrager op grond van de Participatiewet ontvangt.

Artikelsgewijs
In deze artikelsgewijze toelichting worden enkel die (onderdelen) van bepalingen behandeld die nadere toelichting behoeven.

Artikel 1. Definities
In dit artikel zijn de begrippen omschreven die worden gebruikt in de beleidsregels. Daarbij is zoveel mogelijk aangesloten bij de Wht. Bijvoorbeeld als het aankomt op de definitie van gezin, kindregeling en leefgebieden.

Bedreigende situatie
Voor de invulling van de definitie van bedreigende situatie is aansluiting gezocht bij artikel 4, tweede lid, van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Dit vanuit het algemene uitgangspunt dat de beleidsregels onderdeel zijn van de ondersteuning in het sociaal domein.

Toekennen en verstrekken
Verder zijn in de begrippen aparte definities opgenomen van toekennen en verstrekken. Dit om een onderscheid te maken tussen het moment waarop wordt vastgesteld dat een bepaalde voorziening nodig is en een voorziening zoals een opleiding of begeleiding wordt toegekend. En het moment waarop van de voorziening gebruik wordt gemaakt en er dus bijvoorbeeld een opleiding start of begeleiding begint. Dat is het moment waarop de voorziening wordt verstrekt. Dit onderscheid is van belang omdat voorzieningen tot twee jaar na het eerste gesprek kunnen worden toegekend, maar de verstrekking ook na dat moment nog aan de orde kan zijn. Op deze manier kan de geboden ondersteuning langer doorlopen dan twee jaar.

Artikel 2. Doel van de brede ondersteuning
Brede ondersteuning sluit aan op de rijksbrede doelstellingen die gemeenten ook hanteren vanuit de reguliere dienstverlening binnen het sociaal domein, maar richt zich nadrukkelijk niet op het bieden van een sociaal vangnet. Het gaat om het bieden van toekomstperspectief. Het in staat stellen van de aanvrager om een nieuwe start te maken en het leveren van een bijdrage van het herstel van vertrouwen van de aanvrager in de overheid. Dat is in het eerste lid expliciet gemaakt.

Dat het uitgangspunt van de brede ondersteuning is dat toekomstperspectief wordt geboden, betekent ook dat brede ondersteuning maatwerk is. Een nieuwe start ziet er voor iedere aanvrager anders uit en ook het startpunt, oftewel de situatie ten tijde van de aanvraag, verschilt per aanvrager. Wel staan bij de brede ondersteuning steeds dezelfde vijf leefgebieden centraal. Deze leefgebieden en daarbij behorende doelstellingen zijn in het tweede lid opgesomd. Het college bespreekt met iedere aanvrager aan de hand van deze doelstellingen op welke van de vijf leefgebieden er behoefte is aan ondersteuning en waar die ondersteuning uit moet bestaan om de resultaten te kunnen behalen.

Artikel 3. Uitzonderingen brede ondersteuning
Dit artikel maakt duidelijk wat van de brede ondersteuning uitgezonderd is. Zo is brede ondersteuning geen sociaal vangnet voor algemene inkomensaanvulling of inkomensondersteuning (onderdeel a), vallen behoeften die niet gericht zijn op de vijf leefgebieden of het behalen van de bijbehorende doelstellingen uit artikel 2, tweede lid buiten de brede ondersteuning (onderdelen b en c). Verder geldt voor sommige vergoedingen en kosten dat deze in beginsel geen onderdeel uitmaken van de brede ondersteuning, maar dat er een uitzondering mogelijk is als er sprake is van een bedreigende situatie. In dat geval staan niet de vergoedingen en kosten zelf, maar het voorkomen van de gevolgen van een acute noodsituatie centraal. Niet het vergoeden van de schuld, maar het beëindigen van de acute noodsituatie en het voorkomen van erger staat in dat geval centraal (onderdeel d). Het college stelt in die gevallen

wel de voorwaarde dat er aanvullende voorzieningen zijn die herhaling van de bedreigende situatie voorkomen, bijvoorbeeld op het gebied van schuldhulpverlening. Ook geen onderdeel van de brede ondersteuning betreft ondersteuning die primair gericht is op het terugbrengen van de gedupeerde in de situatie zoals die bestond vóór de toeslagaffaire of vóór de aanvraag van brede ondersteuning. De ondersteuning dient een bijdrage te leveren aan het versterken van de zelfredzaamheid, stabiliteit en het perspectief van de gedupeerde (onderdeel e). Verder is de vergoeding van kosten die zijn gemaakt voordat er een aanvraag is ingediend voor brede ondersteuning geen onderdeel van de brede ondersteuning (onderdeel f). Tot slot zijn er over de inzet van advocaten, voor bijstand in het financiële herstelproces, door het Rijk afspraken gemaakt met de Nederlandse Orde van Advocaten (onderdeel g). Er is gratis hulp van een advocaat beschikbaar via de website herstel.toeslagen.nl. Dit is om die reden ook van de brede ondersteuning uitgezonderd.

Artikel 4. Doelgroep brede ondersteuning
De Wht regelt welke inwoners van de gemeente in aanmerking komen voor brede ondersteuning. In het eerste lid wordt daarnaar verwezen. In de wet wordt de inwoner genoemd die:
- een aanvrager van een kinderopvangtoeslag is en een aanvraag heeft ingediend tot toekenning van een herstelmaatregel als bedoeld in artikel 2.7 van de Wht
- een kind, een pleegkind of een voormalig pleegkind is dat in aanmerking komt voor een tegemoetkoming als bedoeld in artikel 2.12 van de Wht
- en ex-partner is die in aanmerking komt voor de compensatie, bedoeld in artikel 2.14h, eerste lid, van de Wht, en aan wie deze is toegekend
- een partner is die in aanmerking komt voor een compensatie of tegemoetkoming, kwijtschelding van bestuursrechtelijke schulden of overneming en betaling van privaatrechtelijke schulden van de gedupeerde aanvrager kinderopvangtoeslag als bedoeld in artikel 2.9a van de Wht
- een kind is dat in aanmerking komt voor een compensatie of tegemoetkoming, kwijtschelding van bestuursrechtelijke schulden of overneming en betaling van privaatrechtelijke schulden van de gedupeerde aanvrager kinderopvangtoeslag als bedoeld in artikel 2.9b van de Wht
- hun gezin als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder c, van de Participatiewet en het thuiswonende kind of pleegkind van 18 jaar of ouder van de personen, bedoeld in artikel 2.21, eerste lid, van de Wht, of van hun partner

In aanvulling hierop is in de beleidsregels bepaald dat alleen brede ondersteuning wordt geboden aan inwoners die nog niet in staat zijn gesteld om vanuit de brede ondersteuning een nieuwe start te kunnen maken.

Voor aanvragers van kinderopvangtoeslag die zich hebben aangemeld bij UHT kan de brede ondersteuning starten vanaf het moment van aanmelding bij de UHT, zoals in het algemene deel van deze toelichting toegelicht. Indien uit de integrale beoordeling blijkt dat een aanvrager van de kinderopvangtoeslag die zich bij UHT heeft gemeld niet als gedupeerde ouder wordt erkend, komt deze persoon niet langer in aanmerking voor brede ondersteuning, ook als deze persoon hiertegen in bezwaar gaat. Zodra de integrale beoordeling is afgerond wordt in dat geval de ondersteuning beëindigd.

Op grond van de Wht wordt ook brede ondersteuning geboden aan het gezin van de inwoners die in de wet worden genoemd. Het tweede lid maakt duidelijk dat de samenstelling van het gezin op het moment van de aanvraag daarbij doorslaggevend is. Dit betekent dat ook dit maatwerk is. Het college beoordeelt per aanvrager welke personen tot het gezin kunnen worden gerekend.

In bijzondere omstandigheden kan tot slot brede ondersteuning worden geboden aan aanvragers die geen inwoner zijn. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als een persoon die voorheen inwoner was (al dan niet tijdelijk) is verhuisd naar een andere gemeente, in detentie is geplaatst buiten de gemeente of een vertrouwensband heeft met een medewerker van de gemeente die betrokken is bij de uitvoering van brede ondersteuning (Kamerstukken II 2021/22, 36 151, nr. 3, p. 101 en 102). Als brede ondersteuning wordt geboden aan een inwoner van een andere gemeente, dan wordt die aanvrager op grond van de beleidsregels gelijkgesteld met degene die wél inwoner is. Verder vindt er over de brede ondersteuning overleg met de andere gemeente plaats. Als een inwoner die brede ondersteuning ontvangt verhuist en de brede ondersteuning wordt overgedragen aan een andere gemeente of juist van een andere gemeente overgenomen, dan draagt het college zorg voor een warme overdracht naar de nieuwe of van de oude woongemeente. De nieuwe woongemeente kan bij de oude woongemeente de gegevens opvragen die zij nodig acht voor (het continueren van) de brede ondersteuning.

Artikel 5. Brede ondersteuning voor een minderjarige
Kinderen van gedupeerde ouders die aanspraak kunnen maken op de kindregeling, kunnen eveneens aanspraak maken op brede ondersteuning. Dit artikel regelt tegen die achtergrond dat minderjarigen vanaf de leeftijd van zestien jaar zelfstandig brede ondersteuning kunnen aanvragen bij het college in de gemeente waar zij inwoner zijn. Minderjarigen die jonger zijn dan zestien jaar, kunnen hiervoor terecht bij het college in de gemeente waarvan degene die het ouderlijk gezag uitoefent inwoner is. Als beide

ouders het gezag uitoefenen, maar geen inwoner van dezelfde gemeente zijn, dan kan de minderjarige brede ondersteuning aanvragen bij het college van de gemeente waar de ouder inwoner is bij wie de minderjarige feitelijk verblijft.

Artikel 6. Aanvraag brede ondersteuning
Een inwoner kan zich direct bij het college melden voor brede ondersteuning. De aanmelding is vormvrij en kan zowel schriftelijk als telefonisch worden gedaan. Een ouder kan ook via de UHT kenbaar maken dat deze in aanmerking wil komen voor een gemeentelijk hulpaanbod. Het college ontvangt dan de gegevens via het gegevensportaal van de belastingdienst. Het moment van ontvangst van de gegevens via het portaal wordt gelijkgesteld met het indienen van een aanmelding. Indien een inwoner zich direct bij het college meldt, verifieert het college of de inwoner in aanmerking komt voor brede ondersteuning bij het Serviceteam gemeenten bij de UHT.

Artikel 7. Eerste gesprek en vaststelling hulpvraag
Het college nodigt de aanmelder op grond van dit artikel binnen acht weken nadat de aanmelding is ontvangen uit voor een eerste gesprek. Tijdens dit eerste gesprek wordt aan de hand van de vijf doelstellingen uit artikel 2, tweede lid, de situatie van de aanmelder besproken en wordt samen met de aanmelder vastgesteld wat de hulpvraag is. Hierbij wordt op basis van de feiten en omstandigheden ten tijde de indiening van de aanmelding onderzocht wat er op elk van de vijf leefgebieden voor de aanmelder nodig is om de doelstellingen te kunnen bereiken. De datum van het eerste gesprek wordt aangemerkt als de datum van indienen van de formele aanvraag voor brede ondersteuning.

Om ervoor te zorgen dat het juiste maatwerk geleverd wordt én bij te dragen aan het herstel van vertrouwen van de aanvrager in de overheid, is het van belang dat de aanvrager de mogelijkheid heeft om tijdens het eerste gesprek de regie te voeren. Om die reden is in de beleidsregels vastgelegd dat de hulpvraag samen wordt bepaald. Verder krijgt de aanvrager, wanneer die wordt uitgenodigd voor het eerste gesprek, ook de mogelijkheid om te bepalen waar dit gesprek plaatsvindt. Dit kan op locatie zijn of bij de aanvrager thuis.

Artikel 8. Besluit op de aanvraag
Het college beslist acht weken na het eerste gesprek over de toegang tot de brede ondersteuning. De aanvrager krijgt een toekennings- of een afwijzingsbeschikking. In de toekenningsbeschikking is een plan van aanpak opgenomen. In dit plan van aanpak is samen met de aanvrager vastgelegd wat de doelstellingen van de brede ondersteuning zijn en, indien passend, welke voorzieningen daarbij worden toegekend. Omdat het lastig kan zijn om binnen een aantal weken volledig zicht te hebben op de doelstellingen en ondersteuningsbehoeften, kan het plan van aanpak ook eerst op hoofdlijnen worden vastgesteld. Deze is dan ook onderdeel van de toekenningsbeschikking en bevat ten minste een vastgestelde hulpvraag. Een plan van aanpak dat op hoofdlijnen is vastgesteld, kan vervolgens samen met de aanvrager worden aangevuld.
In de afwijzingsbeschikking is gemotiveerd aangegeven waarom er geen toegang tot brede ondersteuning is. Naast de mogelijkheid van een voorlopig plan van aanpak, biedt het tweede lid ook de mogelijkheid de termijn voor het opstellen van het plan van aanpak te verlengen. De aanvrager wordt hiervan op de hoogte gesteld. Tegen elke beschikking staat bezwaar en beroep open. Dit wordt schriftelijk kenbaar gemaakt.

Artikel 9. Het opstellen van het plan van aanpak
In het plan van aanpak staan de hulpvragen van de aanvrager centraal. Vanuit de situatie van de aanvrager op het moment waarop de aanvraag is ingediend, is uitgewerkt hoe stapsgewijs en op een samenhangende manier de doelstellingen uit artikel 2, tweede lid, van de aanvrager worden bereikt. Verder staat ook in het plan van aanpak de motivering welke voorzieningen in het kader van voornoemde doelstellingen door het college aan de aanvrager worden toegekend of afgewezen. De aanvrager wordt hiermee in staat gesteld om een nieuwe start te maken. In het plan van aanpak wordt dus ook gemotiveerd op welke wijze de toekenning van de voorziening bijdraagt aan het bereiken van een nieuwe start.

Het college bepaalt op basis van de beschikbare informatie welke ondersteuning in het specifieke geval passend en noodzakelijk is om de doelstellingen uit artikel 2, tweede lid, te behalen.

Het college bepaalt op basis van de gesprekken welke ondersteuning passend is. Daarbij worden de persoonlijke situatie en herstelbehoefte van betrokkene meegewogen. Uitgangspunt is een ruimhartige benadering, waarbij de ondersteuning gericht is op duurzaam herstel. De ondersteuning moet bijdragen aan stabiliteit en een nieuwe start.

Het college kan aanvullend een vergoeding van goederen verstrekken. Dit gebeurt alleen als deze goederen bijdragen aan het behalen van de gestelde doelen. De noodzaak en onderbouwing worden vastgelegd in het plan van aanpak. Zo wordt geborgd dat de inzet doelgericht en passend is.

Artikel 10. Aanvullende schuldhulpverleningsaanbod jongeren
Binnen de brede ondersteuning is er bijzondere aandacht voor jongeren met problematische schulden. Doordat het voor deze groep moeilijker is om een nieuwe start te maken, is er een aanvullend schuldhulpverleningsaanbod mogelijk. Het aanvullend aanbod bestaat uit twee (cumulatieve) onderdelen. Beide onderdelen samen vormen het aanbod:
1. een plan van aanpak
2. het oplossen van saneerbare schulden

Het eerste lid maakt dat expliciet en bevat de voorwaarden waarbij het college dit aanbod in elk geval doet. Het college beoordeelt of de schulden als problematisch worden gekwalificeerd. Het gaat dan in ieder geval om een situatie waarin niet binnen 36 maanden alle opeisbare vorderingen zijn af te lossen. Ook andere objectieve criteria, zoals beslag, registratie bij het CAK en de benodigde voorzieningen vanuit de brede ondersteuning worden meegewogen. Als een schuld niet als problematisch gekwalificeerd wordt, wordt de aanvrager op andere wijze geholpen bij het in balans krijgen van inkomsten en uitgaven. Verder is het uitgangspunt dat de aanvrager zich binnen de termijn, zoals genoemd in artikel 3, vierde lid, Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021, moet melden.

Als in het eerste gesprek blijkt dat er een financiële hulpvraag is, dan wordt de financiële situatie van de aanvrager in kaart gebracht. Op grond van het tweede lid helpt het college de aanvrager daarbij. Om vast te kunnen stellen of een aanvullend schuldhulpverleningsaanbod nodig is en waaruit dit moet bestaan, wordt de werkwijze uit de reguliere schuldhulpverlening gebruikt. De voorzieningen uit de reguliere schuldhulpverlening worden vervolgens ook ingezet om deze jongeren op maat te helpen.

Artikel 11. Wijzigen plan van aanpak
Het plan van aanpak kan worden gewijzigd als dit nodig is om de doelstellingen uit artikel 2, tweede lid te bereiken. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer er gefaseerd naar een doelstelling wordt toegewerkt binnen één leefgebied of wanneer er omstandigheden zijn waardoor de toegekende ondersteuning niet langer passend is. Hiernaast is het mogelijk dat er situaties zijn waardoor aanvullende ondersteuning op een van de leefgebieden nodig is, bijvoorbeeld wanneer een aanvrager tussentijds diens werk kwijtraakt en op het leefgebied ‘werk’ geholpen wil worden.

Het college kan in samenspraak met de aanvrager tot twee jaar na het eerste gesprek het plan van aanpak wijzigen en daarbij nieuwe of andere voorzieningen toekennen. Bij materiële voorzieningen is deze termijn beperkt tot zes maanden na het eerste gesprek.

Deze termijnen brengen tot uitdrukking dat er in de brede ondersteuning een zekere fasering zit. In de eerste fase wordt bezien wat de aanvrager in de weg staat om de doelstellingen uit het plan van aanpak te bereiken. Om deze direct weg te kunnen nemen, kunnen er materiële voorzieningen worden toegekend en verstrekt. Vervolgens kan met de inzet van immateriële voorzieningen verder worden toegewerkt naar het bereiken van de doelstellingen.

Het college kan het plan van aanpak in samenspraak met de aanvrager wijzigen, maar de aanvrager kan op grond van het tweede lid ook een aanvraag tot wijziging van het plan van aanpak indienen. Daarbij gaat het dan met name om het toekennen van nieuwe of andere voorzieningen.

Het college kan een verzoek tot wijziging van een plan van aanpak bij beschikking goedkeuren of weigeren. Bij een goedkeuring of een gedeeltelijke goedkeuring is het gewijzigde plan van aanpak onderdeel van de beschikking. Het college neemt binnen acht weken een beslissing op dit verzoek. Tegen elke beschikking staat bezwaar en beroep open. Dit wordt schriftelijk kenbaar gemaakt.

De in het plan van aanpak opgenomen doelstellingen waarnaar stapsgewijs en integraal wordt toegewerkt, worden op grond van het vierde lid alleen gewijzigd als nieuwe feiten en omstandigheden dit noodzakelijk maken. Bij een wijziging gaat het dus in beginsel alleen om andere onderdelen uit het plan en dus met name de voorzieningen. Alleen als zich nieuwe feiten en omstandigheden voordoen wijzigen ook de doelstellingen en de stappen daarnaartoe.

Artikel 12. Voorzieningen
De brede ondersteuning is gericht op het maken van een nieuwe start. De brede ondersteuning moet de aanvrager in staat stellen om in de toekomst zo zelfstandig en zelfredzaam mogelijk op elk van de vijf leefgebieden zijn leven te kunnen leiden.

De doelstellingen voor de vijf leefgebieden in het plan van aanpak vormen dus de kern. Om deze doelstellingen te bereiken worden er aan de aanvrager voorzieningen toegekend en verstrekt. Dit kunnen zowel materiële als immateriële voorzieningen zijn. Een belangrijke voorwaarde is wel dat het gaat om

voorzieningen die zijn opgenomen in het plan van aanpak. Het college kan aangevraagde voorzieningen ook weigeren. Het college neemt een besluit voor het toekennen dan wel weigeren van voorzieningen op in een beschikking. Hieronder wordt mede te verstaan 'laat verstrekken' en 'doet toekomen', in die gevallen waarin het college niet zelf de voorziening levert. Voor de onderbouwing van toegekende voorzieningen wordt verwezen naar het plan van aanpak. Tegen elke beschikking staat een heroverweging, bezwaar en beroep open. Dit wordt schriftelijk kenbaar gemaakt.

In het tweede lid zijn de factoren benoemd die bij het toekennen van die voorzieningen een rol spelen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om de financiële draagkracht en armslag van de aanvrager, maar ook het duurzame karakter van de voorziening is van belang. Bij het toekennen van voorzieningen komt aan het college een hoge mate van beoordelings- en beleidsvrijheid toe.

Op basis van het plan van aanpak wordt door het college een zorgvuldige afweging en besluit gemaakt voor het toekennen dan wel weigeren van voorzieningen. Voor de afweging en de onderbouwing neemt het college de volgende criteria in acht:

- Geschiktheid: Is de voorziening geschikt om de doelstellingen te bereiken? Op welke wijze stelt de voorziening de aanvrager in staat om de doelstellingen uit het plan van aanpak te bereiken? Hoe levert de voorziening een bijdrage aan de doelstellingen?
- Noodzakelijkheid: Is de voorziening direct noodzakelijk (materiële voorzieningen) of nodig of kan het ook op een andere manier?
- Evenredigheid: Staat de voorziening in verhouding tot de doelen op welke wijze draagt de voorziening bij aan de doelen?
- Aannemelijkheid: is er voldoende informatie beschikbaar om bovenstaande vragen te beantwoorden? Is er neen achterliggende hulpvraag of ondersteuningsbehoefte?

Artikel 13. Materiële voorzieningen
Een materiële voorziening kan worden toegekend als deze direct noodzakelijk is voor het bereiken van een in het plan van aanpak opgenomen doelstelling. Een materiële voorziening is noodzakelijk als het direct een belemmering wegneemt of beperkt, die de betrokkene bij het bereiken van een doelstelling ervaart. Het gaat dan veelal om een voorziening die onmiddellijk noodzakelijk is om de hulpverlening te kunnen starten en de immateriële voorzieningen te kunnen inzetten. Het bieden van perspectief voor de toekomst staat dus ook hier voorop.

Het toekennen van een materiële voorziening is maatwerk. Wat er noodzakelijk is, hangt af van situatie van de aanvrager, de doelstellingen en andere voorzieningen in het plan van aanpak. Verder is er ook aandacht voor de achterliggende ondersteuningsbehoefte. Dit betekent dat in veel gevallen de financiële zelfredzaamheid aandacht vraagt. Wat is er nodig om inkomsten en uitgaven in balans te krijgen en te houden en ervoor te zorgen dat een materiële voorziening nu of in de toekomst niet meer nodig is en de aanvrager daar zelf in kan voorzien?

Materiële voorzieningen zijn zaken als bedoeld in artikel 3:2 van het Burgerlijk Wetboek. Gedacht kan worden aan een wasmachine die noodzakelijk is om een huishouding te voeren binnen een gezin of een laptop die noodzakelijk is voor het volgen van een opleiding. Wat er precies vereist is, is maatwerk. Dit hangt van de situatie van de aanvrager, de doelstellingen en andere voorzieningen in het plan van aanpak af. De noodzakelijkheid van de materiële voorziening wordt ook onderbouwd in het plan van aanpak. Toegelicht wordt waarom de verstrekking noodzakelijk is voor het wegnemen of beperken van een belemmering en hoe de verstrekking een bijdrage levert aan een of meer van de doelstellingen die in het plan van aanpak zijn vastgelegd. Bij verstrekkingen van materiële voorzieningen gaat de gemeente uit van een vergoeding van maximaal 100% van de Nibudnorm.

Er wordt benadrukt dat materiële voorzieningen tot zes maanden na het eerste gesprek in het plan van aanpak kunnen worden toegekend. Dit vloeit voort uit artikel 2.21, lid 4a, van de Wht. Die periode vormt echter geen belemmering voor het verstrekken van de voorziening. De verstrekking kan ook na die periode plaatsvinden.

Artikel 14. Immateriële voorzieningen
Bij het toekennen van een immateriële voorziening is niet de striktere eis van noodzakelijkheid aan de orde die wel voor materiële voorzieningen geldt. Bij de immateriële voorzieningen draait het om de vraag of een voorziening nodig en passend is. Dit betekent dat een voorziening adequaat en duurzaam moet zijn en dus niet alleen voldoende geschikt, maar ook op de langere termijn geschikt moet zijn om een doelstelling uit het plan van aanpak te bereiken.

Verder gaat het bij immateriële voorzieningen om het ontwikkelen van kennis, kunde, vaardigheden of andere competenties door de aanvrager. De persoonlijke ontwikkeling van de aanvrager staat dus centraal. Het gaat om diens zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Bij immateriële voorzieningen kan onder andere worden gedacht aan hulpverlening of begeleiding, maar ook aan een opleiding of cursus.

Ook voor de immateriële voorzieningen geldt dat de toekenning maatwerk is en dat dit van de situatie van de aanvrager, de doelstellingen en andere voorzieningen in het plan van aanpak afhangt. Verder moet de toekenning van een immateriële voorziening eveneens in het plan van aanpak worden onderbouwd. Waarom is deze voorziening nodig en passend en hoe levert deze een bijdrage aan een of meer van de doelstellingen die in het plan van aanpak zijn vastgelegd?

Benadrukt wordt dat immateriële voorzieningen tot twee jaar na het eerste gesprek in het plan van aanpak kunnen worden toegekend. Die periode vormt echter ook hier geen belemmering voor het verstrekken van de voorziening. De verstrekking kan langer doorlopen dan twee jaar.

Artikel 15. Medewerking aanvrager
Om te kunnen beoordelen of een voorziening noodzakelijk of nodig en passend is en hierover dus een zorgvuldig besluit te nemen, kan het college de aanvrager om medewerking verzoeken. Het gaat dan met name om medewerking om een beeld te krijgen van de situatie van de aanvrager op de vijf leefgebieden. Te denken valt aan een huisbezoek om te beoordelen of, en zo ja welke, materiele voorzieningen nodig zijn om een woning in een veilige staat te brengen of het geven van informatie over vooropleidingen bij immateriële voorzieningen voor een opleiding als de aanvrager niet beschikt over een startkwalificatie. Verder geldt ook hier dat het om informatie over de financiële situatie kan gaan. Met name om bespreekbaar te maken hoe een aanvrager meer zelfstandig en zelfredzaam kan worden en hier op langere termijn zelf in kan voorzien.

In de beleidsregels staat voorop dat het college de aanvrager om medewerking vraagt. Dit veronderstelt dat het college met de aanvrager in gesprek gaat. Waar ziet de medewerking precies op en wat kan de aanvrager daarin bieden? Dit is in lijn met het uitgangspunt dat een aanvrager zelf regie moet kunnen voeren en de brede ondersteuning ruimhartig is en geen onnodige drempels opwerpt. In het verlengde daarvan is het ook niet de bedoeling in een harde bewijslast te voorzien. Het moet voor het college aannemelijk zijn dat een voorziening noodzakelijk of nodig en passend is. Voor het inzicht in de financiële draagkracht hoeft het overleggen van salarisspecificaties of bankafschriften van de afgelopen maanden bijvoorbeeld niet nodig te zijn, gedacht kan ook worden aan een gesprek over de inkomsten en uitgaven.

Als de aanvrager niet op het verzoek van het college ingaat, dan is het aan het college om te beoordelen of dit betekent dat er onvoldoende informatie voorhanden is om te bepalen of een voorziening noodzakelijk of nodig en passend is. Als dat zo is, dan kan het college besluiten een voorziening niet toe te kennen. Zie de weigeringsgronden in artikel 16.

Artikel 16. Weigeren voorzieningen
Het college kan besluiten een door de aanvrager gevraagde voorziening te weigeren. Bijvoorbeeld als het om een voorziening met terugwerkende kracht gaat of de voorziening niet aan de vereisten voldoet. Het college onderbouwt de weigering in een beschikking. Tegen die beschikking staat heroverweging, bezwaar en beroep open.

Artikel 17. Beëindiging van de brede ondersteuning
De brede ondersteuning wordt in de eerste plaats op grond van artikel 2.21, lid 4b, van de Wht beëindigd als de aanvrager een nieuwe start heeft kunnen maken.
Verder eindigt de brede ondersteuning op grond van diezelfde bepaling uiterlijk twee jaar nadat het eerste gesprek is gevoerd. Benadrukt wordt dat dit niet betekent dat de brede ondersteuning automatisch na twee jaar stopt. Binnen de periode van twee jaar wordt wel een volledig plan van aanpak opgesteld en worden alle voorzieningen toegekend, maar toegekende voorzieningen kunnen na de deze periode nog wel worden verstrekt en dus ook na de periode van twee jaar doorlopen.
Daarnaast eindigt de brede ondersteuning op grond van artikel 2.21, zesde lid, van de Wht als de aanvraag tot toekenning van een herstelmaatregel wordt afgewezen. Dit binnen een termijn van 30 dagen nadat de Dienst Toeslagen het college heeft geïnformeerd dat een afwijzende beschikking is gegeven. Het indienen van bezwaar bij de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) tegen de afwijzende beschikking schort de beëindiging van de brede ondersteuning niet op.

In aanvulling hierop heeft de aanvrager op grond van de beleidsregels de mogelijkheid om de brede ondersteuning zelf te beëindigen. De aanvrager kan het college daarom verzoeken.

Tot slot kan de brede ondersteuning in uitzonderlijke gevallen eindigen als de aanvrager daar niet binnen een redelijke termijn gebruik van heeft gemaakt en ook niet heeft gereageerd op een oproep van het college om dit alsnog te doen. Hier wordt tweemaal een termijn van 2 weken gegeven, in totaal dus maximaal 4 weken.
Bij het uitblijven van een reactie, kan het college met in achtneming van artikel 12 van deze beleidsregels, overgaan tot het beschikken van voorzieningen op basis van de beschikbare informatie of indien dit niet van toepassing is een beschikking tot beëindiging van de brede ondersteuning afgeven.

Voordat het college een beëindigingsbeschikking stuurt, nodigt het college de aanvrager uit voor een gesprek om te zien wat de effecten van de brede ondersteuning zijn op de actuele situatie van de aanvrager op de vijf leefgebieden en of aanvullende reguliere ondersteuning nodig is waar het plan van aanpak niet in voorziet.

Artikel 18. Overdracht van hulpverlening naar regulier
Het is mogelijk dat, ondanks de brede ondersteuning, de persoonlijke doelstellingen uit het plan van aanpak niet zijn bereikt en de aanvrager na beëindiging van de brede ondersteuning binnen de vijf leefgebieden nog steeds problemen ervaart terwijl het plan van aanpak niet in een overgang naar reguliere ondersteuning voorziet. Te denken valt aan ondersteuning op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet of de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In dat geval is in dit artikel vastgelegd dat het college zorgt voor een warme overdracht naar deze reguliere ondersteuning. Een warme overdracht betekent dat er vanuit de brede ondersteuning direct contact wordt gelegd met de afdeling of organisatie die de benodigde (reguliere) ondersteuning biedt, dat de situatie wordt uitgelegd en dat de hulpvraag wordt toegelicht.

Artikel 19. Hardheidsclausule
Artikel 9.1, tweede lid, onder d, van de Wht bepaalt dat het college, ook wanneer er sprake is van brede ondersteuning, gebruik kan maken van een hardheidsclausule. Dit houdt in dat het college de bevoegdheid heeft om in uitzonderlijke situaties af te wijken van de regels die op grond de Wht gelden. Zo'n afwijking is toegestaan wanneer toepassing van de regels, gelet op de belangen die de regels beogen te beschermen, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Deze mogelijkheid geldt ook voor de toepassing van de beleidsregels. Indien het college gebruik maakt van de hardheidsclausule, motiveert het college de afwijking, zodat inzichtelijk is waarom van het geldende beleid of de beleidsregel is afgeweken.